

Handläggare
Jonas Ericson
Telefon: 08-508 28 946

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-08-30 p. 23

Yttrande om förslag till Bonus – Malus-system för nya lätta fordon, SOU 2016:33

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Anmäla och godkänna förvaltningens remissvar
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

En särskild utredare har på uppdrag av Regeringen utrett och föreslagit ett system för Bonus-Malus som ska ersätta nuvarande system med 5 års skattebefrielse för miljöbilar och den så kallade Supermiljöpremien om 40 000 kr som utgår som bidrag till inköp av laddbara elfordon. Syftet är dels att hitta finansiering till elbilspremie samt att främja en ökad försäljning och användning av nya bilar med låg klimatpåverkan

Utredaren föreslår att höja bonusen ytterligare för rena elbilar som köps av privatpersoner samt att systemet ska vara självfinansierande genom att en fordonsskatt baserad på utsläppen av koldioxid ur avgasröret införs. Bilar med höga avgasrörsutsläpp ska dessutom åläggas en treårig extra hög skatt – en Malus – vilket både ska minska attraktiviteten hos dessa fordon och finansiera bonusen till elbilar. Systemet föreslås vara helt kostnadsneutralt för staten och Malus-avgifterna ska redan efter ett år justeras så att skatteintäkterna balanserar subventionerna till supermiljöbilar. Utredaren har inte tagit ställning till om ytterligare justeringar kommer att behövas.

Utredningens egen bedömning är att systemet kommer leda till en svag ökning av elbilar och en stark ökning av dieseldrivna bilar.

Sammanlagt bedöms förslaget minska koldioxidutsläppen från avgasrören med ca 1 %.

Utredaren föreslår även två alternativa utformningar av systemet: dels baserad på enbart avgasrörsutsläppen, dels baserat på samma utsläppsvärden, men justerat efter bilens vikt.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har delegerat Stadens remissvar på Ett Bonus-Malus-system för nya lätta fordon, SOU 2016:33, till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Senast 15 augusti 2016 ska yttrande från miljö- och hälsoskyddsnämnden ha inkommit till regeringen. Staden har anhållit om förlängd remisstid, men fått avslag av regeringskansliet.

Ett tjänstemannayttrande med bifogat innehåll har därför skickats in som remissvar och Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ombeds nu godkänna detta.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen anser att förslaget har många brister varav de allvarligaste är att förslaget inte leder till fossilfrihet, det riskerar att öka utsläppen av kväveoxider samt att systemet inte går att använda för att ge andra incitament eller vid upphandling.

Förslaget innebär en kostnadsdrivande omstrukturering av skattesystemet utan att ge annat än försumbara klimatvinster (1 % enligt utredningens egen bedömning), det bromsar omställningen till en fossilfri fordonsflotta samtidigt som det leder till starkt ökad dieselanvändning som riskerar att försämra luftkvaliteten avsevärt. Förslaget innebär också att nuvarande miljöbilsdefinition försvinner och därmed möjligheten att använda denna vid upphandlingar och för att ge incitament. Därutöver finns flera tveksamheter som kan leda till att inte ens utredningens analys om minskning av energianvändning kommer att nås.

Det vore olyckligt om statliga medel gynnade en utveckling som går tvärtemot övrig klimat- och miljöpolitik på såväl statlig som kommunal nivå och som dessutom strider mot det uttalade syftet med systemet: att främja en ökad försäljning och användning av nya bilar med låg klimatpåverkan.

Stockholms stad avråder därför från att införa systemet i sin föreslagna form och förordar istället en modifierad form som

bygger på en indelning i klass A-G, liknande den som används för energimärkning och för avgasutsläpp från bilar, där A-C föreslås utgöra miljöbilar som får bonus. Till grund för klassificeringen ligger en förenklad beräkning av de totala utsläppen av växthusgaser från driften. Klassificeringen kan också användas för andra statliga och lokala incitament som behövs för att ställa om till en fossilfri fordonsflotta. I motsats till Bonus-Malus-utredningens förslag torde Stockholms stads förslag inte kräva att Bilregistret byggs om och systemet skulle därför kunna införas redan 2017.

Bilagor

1. Remissvar Ett Bonus – Malus-system för nya lätta fordon